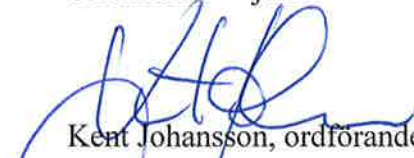

På de här sätten vill förändra policyramverket;

- Att lärande för hållbar utveckling lyfts upp som en central utgångspunkt inom utbildningsområdet.
- Att policyramverket tydligt uttrycker folkbildningens och vuxenutbildningens relevans, både som metod och mål, för en globalt hållbar utveckling.
- Att policyramverket uppmärksammar att folkbildning och vuxenutbildning är områden där Sverige har komparativa fördelar för att bedriva ett effektivt utvecklingsarbete och att det kan ske genom kapacitetsutveckling och institutionsbyggande i samverkan mellan stat, civilsamhälle och folkbildningens aktörer.
- Att folkbildningens roll för att stärka civilsamhället uppmärksammas.
- Att folkbildningen utgör en redan existerande nationell struktur som i samarbete med stat, kommun och övriga civilsamhället kan utveckla och sprida kunskap och engagemang i Sverige om globala utvecklings- och hållbarhetsfrågor.

Stockholm 22 juni 2016

Kent Johansson, ordförande Rörelsefolkhögskolornas Intresseorganisation

Asa Kratz, ordförande Folkhögskoleföreningen inom SKL

- Att folkbildning i det internationella utvecklingssamarbetet förs fram som metod och arbetssätt för samhällsförändring och som en omistlig del av ett lands demokratiska infrastruktur.
- Att Sverige i det multilaterala utvecklingssamarbetet fortsätter driva frågan om vuxnas rätt till utbildning och även anslår resurser för detta
- Att Sverige gör vuxnas rätt till utbildning till en prioriterad fråga i Sveriges bilaterala utvecklingssamarbete, samt att de statliga insatserna även syftar till att skapa förutsättningar för ett mer omfattande samarbete mellan de svenska folkbildningsorganisationerna och deras motsvarigheter i samarbetsländerna
- Att det anslås resurser för att folkbildningen ska kunna organisera sig och utveckla sitt deltagande i utvecklingssamarbetet

Vi vill också att policyramverket uppmärksammar folkbildningens betydelse för att stärka civilsamhället både nationellt och internationellt. Folkbildningens värdegrund och praktik genomsyras av policyramverkets fem perspektiv och innefattar alla åtta tematiska områden. Folkbildningen och folkhögskolorna spelar också en viktig roll för att utveckla och sprida kunskap och engagemang om globala utvecklings- och hållbarhetsfrågor i Sverige och vill samverka med det övriga civilsamhället, stat och kommun i detta arbete.

Vuxnas rätt till lärande måste ses som globalt misslyckande under den senaste 15-års perioden. Få framsteg har gjorts och 780 miljoner vuxna kan inte läsa och skriva. Detta är ett mycket stort utvecklingshinder för individerna och för samhället. Vi menar att misslyckandet beror på att vuxenutbildning har låg status bland beslutsfattare. Därför råder brist på lagstiftning, strukturer, institutioner och politisk vilja. Satsningar på vuxnas lärande är centrala för ökad jämlikhet och jämställdhet. Nationellt är Sverige ett av de länder som satsar mest på vuxnas lärande och folkbildning för en hållbar samhällsutveckling. Paradoxen är att detta hittills inte gäller Sveriges utvecklingssamarbete. Policyramverket bör ge stöd för att ändra detta och tydligt uttrycka vuxenutbildningens och folkbildningens relevans för en globalt hållbar utveckling. Vuxenutbildningen och folkbildningen är områden där Sverige har komparativa fördelar för ett effektivt utvecklingssamarbete genom den kompetens, de institutioner och den historiska erfarenhet som finns. Policyramverket betonar på många ställen vikten av kapacitetsutveckling och institutionsbyggande. Detta gäller i högsta grad vuxenutbildningen och folkbildningen. Svenskt utvecklingssamarbete har här en stor möjlighet att göra skillnad. Få andra länder prioriterar vuxnas lärande och folkbildning och Sverige kan ta en ledande roll.

Generella synpunkter på det tematiska området "Utbildning och forskning":

Vi delar regeringens bedömning att utbildning är en mänsklig rättighet i sig och en grundsten för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Vi delar också uppfattningen om vikten av ett holistiskt perspektiv på det livslånga lärandet där de olika nivåerna är ömsesidigt beroende av varandra.

Vi finner det oklart vad som menas med "Centrala utgångspunkter". Är dessa att uppfatta som mål, prioriteringar eller något annat?

Det råder en viss otydlighet mellan dessa punkter och de bedömningar som regeringen redovisar. Vi finner det anmärkningsvärt att lärande för hållbar utveckling inte lyfts upp som en central utgångspunkt. Att lärande för hållbar utveckling bör var med i detta sammanhang motiveras av såväl regeringens egna bedömningar i förslaget, av Sveriges engagemang i genomförandet av UNESCOs Global Action Programme (GAP) om lärande för hållbar utveckling, av de fem grundläggande perspektiv som policyramverket bygger på och av delmål 4:7 inom Agenda 2030. Lärande för hållbar utveckling och det livslånga och livsvida perspektivet på utbildning är också framträdande i UNESCOs policydokument "Rethinking Education: Towards a Global Common Good?".

Utifrån ett holistiskt perspektiv på det livslånga lärandet menar vi att utbildning och lärande måste vara med på ett mycket tydligare sätt annars finns det risk för att forskningen har en för dominerande roll i förslaget i förhållande till andra delar av utbildningssystemet.

Specifika synpunkter på vuxenutbildningens och folkbildningens roll i policyramverket:

Vi välkomnar att en av de centrala utgångspunkterna är att främja tillgången till likvärdig och inkluderande utbildning av god kvalitet på samtliga nivåer, från tidiga år och genom hela livet.

Vi menar emellertid att förslaget är alltför vagt när det gäller vuxenutbildningens och folkbildningens roller för en globalt hållbar utveckling. Explicit nämns de endast som betydelsefulla för att föräldrars utbildningsbakgrund är viktig för barns lärande. Detta är i sig ett riktigt påpekande men mycket begränsat.

Vi saknar referens till de förslag som folkbildningsorganisationerna fört fram i en skrivelse till bistandsminister Isabella Lövin 30 september 2015 och i referensgruppen för det tematiska området "Utbildning och forskning".

I skrivelsen från den 30 september skriver vi:

"Vi vill att regeringens nya policyramverk för utvecklingssamarbetet tar fasta på folkbildningens och vuxenutbildningens potential för en globalt hållbar utvecklings och föreslår:

Utrikesdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar

Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation, RIO, och Folkhögskoleföreningen inom SKL (FHF) vill avge följande remissvar på skrivelsen Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet (UD 2016/09273/TU)

Inledning:

Från folkhögskoleorganisationerna har vi med stort intresse följt arbetet med ett nytt policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet. Vi har deltagit i informationsmöten, vi har skrivit till biståndsministern om folkbildningens och vuxenutbildningens förväntningar och möjligheter och vi har deltagit i referensgruppen för det tematiska området utbildning och forskning.

Detta har vi gjort utifrån vår övertygelse att folkbildningen och folkhögskolorna är en underutnyttjad resurs i arbetet för en globalt hållbar utveckling. Det är därför vi med stort intresse har tagit del av regeringens remiss gällande nytt policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet.

Övergripande synpunkter:

Vi ser med stor tillfredsställelse att regeringen tydligt markerar att Sverige vill ta en ledande roll i arbetet för en globalt hållbar utveckling och föra en samstämmig politik utifrån fattiga människors perspektiv på utveckling, mänskliga rättigheter och planetens gränser.

Vi delar remissens omvärldsanalys och välkomnar att policyramverket kopplar ihop de internationella överenskommelserna Agenda 2030, Addis Abeba Action Agenda för utvecklingsfinansiering och Parisavtalet om klimatet, med det svenska utvecklingssamarbetet liksom med den av riksdagens beslutade Politiken för Global Utveckling(PGU). Det ger goda förutsättningar för en koherent politik.

Vi välkomnar också förslagets holistiska angreppssätt med de fem grundläggande perspektiven och de åtta tematiska områdena som genomsyrar varandra. Utbildning och folkbildning är i hög grad relevanta för fattigdomsperspektivet, rättighetsperspektivet, jämställdhetsperspektivet, miljö- och klimatperspektivet och det konfliktförebyggande perspektivet. Utbildning och folkbildning är också relevanta för de andra sju tematiska områdena.